

Integraal Afwegingskader

1. Wat is de aanleiding?

De Amsterdamse zedenzaak was de directe aanleiding om de screening van personen die werken in de kinderopvang aan te scherpen en daarmee de veiligheid van de opgevangen kinderen te vergroten. Sinds 1 maart 2013 worden medewerkers in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk continu gescreend op strafbare feiten die kwalijk zijn bij het werken in de sector. Door de koppeling van bestaande gegevensbestanden worden de gegevens van de te screenen medewerkers in beeld gebracht. Deze gegevensbestanden zijn echter niet altijd volledig en actueel. Daarnaast zijn er van stagiaires, vrijwilligers, uitzendkrachten en zelfstandigen geen gegevensbestanden, waardoor zij buiten de continue screening vallen. Door de invoering van een personenregister, waarin medewerkers zich moeten inschrijven, kunnen alle personen die werkzaam zijn in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk voortdurend worden gescreend.

Verder stelt de regering voor de regels rondom de verklaring omtrent het gedrag (VOG) te vereenvoudigen door een aantal wetsbepalingen rondom dit onderwerp te wijzigen. Hierdoor zullen de lasten voor de houder, medewerker en toezichthouder afnemen.

2. Wie zijn betrokken?

Alle personen die werkzaam zijn in de kinderopvang, de gastouderopvang en het peuterspeelzaalwerk zijn betrokken. Daarnaast de partijen die een rol spelen in de uitvoering: VNG, PGVN, CIBG, DUO, V&J (Justis).

3. Wat is het probleem?

Zoals bij het antwoord op vraag 1 aangegeven, kan er op dit moment geen volledige en blijvende screening plaatsvinden van alle personen die werkzaam zijn in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk. Door de invoering van het personenregister kan dit wel en dat draagt bij aan de veiligheid in de sector.

4. Wat is het doel?

Het doel is een volledige, voortdurende en blijvende screening van alle personen die werkzaam zijn in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk, waardoor de veiligheid van de opgevangen kinderen toeneemt. Daarnaast een vereenvoudiging van de regels rondom de VOG waardoor de lasten voor de houder, medewerker en toezichthouder afnemen.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Het gaat om de bescherming van de veiligheid van (zeer) jonge kinderen die uitermate kwetsbaar zijn, zeker gezien het feit dat de opvang zich richt op de fysieke verzorging en de kinderen zich nog niet zo goed verbaal kunnen uiten. Dit is een zwaarwegend belang voor de Nederlandse samenleving en het in geding zijnde belang rechtvaardigt dat een zekere inbreuk op de persoonlijke levenssfeer wordt gemaakt. Door zich in te schrijven in het personenregister accepteert de medewerker dat continu wordt getoetst of hij nog voldoet aan de betrouwbaarheidseisen die op grond van de wet aan werken in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk worden gesteld. De verwerking van gegevens in het personenregister in verband met continue screening is daarmee gerechtvaardigd en proportioneel. Dit neemt niet weg dat de belangen van de medewerker bij de continue screening zo goed mogelijk worden geborgd.

6. Wat is het beste instrument?

Om alle personen die werken in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk continu te kunnen screenen op relevante strafbare feiten, moeten de gegevens van deze personen beschikbaar zijn. Zoals reeds aangegeven, is het gebruik van bestaande gegevensbestanden niet toereikend. Een personenregister blijkt het meest geschikte instrument te zijn om de gegevens van alle personen volledig, actueel en voortdurend beschikbaar te hebben. Anders dan bij het gebruik van bestaande gegevensbestanden, pleegt de persoon een handeling - namelijk de inschrijving in het personenregister - waarna de continue screening van start gaat. Door de inschrijving in het personenregister maakt de persoon dus een bewuste keuze om continu gescreend te worden. Door de invoering van het personenregister zal de continue screening van toepassing zijn op iedereen die een VOG moet hebben om te werken in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk. Hierdoor zal de veiligheid in de sector toenemen.

7. Wat zijn de gevolgen?

Alle medewerkers zullen ingeschreven moeten staan in het personenregister om werkzaam te kunnen zijn in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk. Na inschrijving start de continue screening. Wanneer een medewerker een strafbaar feit pleegt en daardoor niet meer voldoet aan de VOG-voorwaarden, grijpt de toezichthouder in en zet de houder (werkgever) de medewerker in de regel op non actief.

Aan de inschrijving zal een tarief verbonden zijn. Om hierin tegemoet te komen, zullen de personen die zich binnen zes maanden inschrijven in het personenregister (vanaf het moment dat de wet in werking treedt en het personenregister in gebruik wordt genomen), dit kosteloos kunnen doen. Dit geldt ook voor de uitzendkrachten, stagiaires, vrijwilligers en zelfstandigen.

Voor medewerkers die reeds onder de continue screening vallen, zal de VOG die is verkregen in het kader van de nulmeting kunnen worden gebruikt voor de inschrijving.

De reeds werkzame uitzendkrachten, stagiaires, vrijwilligers en zelfstandigen zullen opnieuw een VOG moeten aanvragen, omdat zij nog niet onder de continue screening vallen. Deze groep zal hiervoor dus eenmalig extra kosten moeten maken. Hier staat tegenover dat zij met het personenregister wel continu kunnen worden gescreend, waardoor het niet meer nodig is tweejaarlijks een nieuwe VOG aan te vragen.

Groot voordeel is dat voor alle medewerkers zal gelden dat alleen bij inschrijving in het personenregister een actuele VOG nodig is en daarna bij wisseling van houder (werkgever) niet meer. Dit is nu nog wel wettelijk verplicht. Daarnaast zal de houder de papieren VOG's niet meer hoeven te controleren en ook niet meer hoeven te administreren.